

Jei karas Korėjoje nebus sulaukomas, naujo pasaulinio karo pavojus dar padidės, o nieko blogesnio už tą negali būti.

Sen. Edwin Johnson

Aš skaitau Smitho Akto Skyrių 3... nekonstituciniu kaip jis parašytas ir naudojamas — užgnatūzimui žodžio ir spandos laisvės.

Teisėjas Hugo Black

Kasdieną—

Jau Ir Vatikane Turėsime Svečią Pavėlavo Su Laišku Iš Pelų Nėra Grūdų

Vatikanas skaitomas "svengta" vieta, centras klerikaliosios imperijos. Ten sėdi "dievo" įpėdinis, "neklaidingasis" popiežius, kurio kiekvienas žodis yra "įstatymu" visiems katalikams. Vatikano finansiniame biudžete niekad nėra deficito. Išde pinigų niekad netruksta.

Kas ne kas, bet paties popiežiaus asmeninė gvardija turėjo būti aprūpinta viskuom. O pasirodė visi kitaip. Gvardija sustreikavo, reikalauja didesniu algų, nes iš gaunamų 50 dolerių į mėnesį negali pragyventi. Tai beveik "revoliucija" miniatūroje.

Dabar lauksime kada gvardiečiai bus apšaukti "komunistais" ir amžinai prakeikti. Juk taip buvo su kardinolo Spellmano duobkasiais anais metais.

Veikiausia, kaip tuomet Spellmanas, taip dabar popiežius aiškina pasauliui, kad tai "Stalino darbas." Jie žino, kad dar yra naivių žmonių, kurie tai pasakoi tiki.

Kaip ten bebūtų, bet net popiežius jau suranda, kad jo paties gvardija negali gyventi šventa dvasia. Reikalinga ir duona ir daugiau jos. Taip yra su jo gvardija, o kaip su paprastais darbininkais?

Vakarinės Vokietijos kancleris Adenauer žada atvykti į Washingtoną. Pasizvalyti, ar susipažinti su Jeffersono-Lincolno darbais? Nieko panašaus. Atvyksta ginkluotės klausimu.

Kiek pirmiau jis pats abejojo apie ginklavimąsi, bet negi jo valia. Nutarimai padaromi kitur. Jei yra kokie neišskumai apie juos, jie bus išryškinti.

Adenauerio misija Amerikoje ir yra ta—gauti instrukcijas. Grižęs Vokietijon užims rolę "vienytojo" Vokietijos ir sargo vakarinės "demokratijos" nuo sovietinės "agresijos." O kad "apsaugoti" vakarus, reikalinga ginkluotis. Toji daina jau kartojama tūkstančius sykų viso pasaulio reaktionierių. Tos dainos autoriaus adresas visiems žinomas: Wall Street.

Irano žibalo nacionalizacija gikėliai įskaudino Britanijos imperiją. Jos vijurkiški diplomatai bandė vieną ir kitą manipuluoti — pasilikti tikraisiais bosais žibalo įmonėse. Nepavyko. Iraniečiai pasakė britams: gana, važiuokite namo.

Žibalo nacionalizacija sukėlė nerimą ir Washingtone. Prez. Trumanas taipgi susirūpino tuo klausimu ir pasiūlė tarpininkauti pasiūsdamas lišką Irano premieriui Masadeghai. Pastarasis atsakė: "laiskas pavėluotas."

Britai griebėsi dar vieno triukio — sabotazo ištraukdami specialistus ir t.t. Bet ir tas negelbsti. Iraniečiai j tai, atsakė: "apsieisime ir be jų."

Šiuo metu eina batalija Kongrese kainų kontrolės klausimu. Iš jos matosi, kad tie

ARČIAU SUTARTIES, PRANEŠA IŠ KAESONGO

Tarptautinis Teismas Britanijos Ir Amerikos Įrankis

Averell Harriman, Jei Nori, Gali Atvažiuoti.

TEHERANAS, liepos 11. — Jei prezidentas Trumanas nori atsistūti Iranan savo įgaliojinių Harrimaną tartis naftos klausimais, tai Harrimanas gali atvažiuoti. Su juo bus pasitarta.

Tokį pranešimą padarė senatorius Martin Daftari, pirmininkas nacionalizuotos žibalo industrijos tarybos. Prez. Trumanas patarė premieriui Mossadeghui pripažinti Tarptautinio Teismo nuosprendį.

Iranas nesiskaitė su tuo nuosprendžiu, ir kaip visi ženklai rodo, nesiskaitys. Irano vyriausybė pranešė

Jungtinėms Tautoms, kad ji žiūri į Tarptautinį Teismą, kaipo Britanijos ir Amerikos įrankį. Britanija faktinai kontroliuoja tą tribunolą, nes ją, paprastai, remia Amerika.

Iranas savo pareiškime sako, kad Haagos tribunolas gina stipriųjų valstybių reikalus sąskaiton silpnų ir mažų valstybių.

Jeigu Iranui būtų uždrausta nacionalizuoti savo industrijas, tai reikėtų jis turėtų nusilenkti svetimtaučiams milionieriams. Iranas to nepadarys.

Frederick Vanderbilt Field Šaukiamas Aiskintis McCarrano Komitetui

WASHINGTON, liep. 11. — Rytoj Senato vidaus saugumo subkomitetas tardys milionierių Fredericką Vanderbilt Fieldą, Civilių Teisių Kongreso fondo trustisą. Iš to fondo buvo padengiamos kaucijos nuteistiems komunistų vadams.

Vanderbilt Field atsisakė duoti bent kokių informacijų apie asmenis, kurie skolino pinigus užstatams. Už tai teisėjas Ryan jį nuteisė 90-čiai dienų kalėjiman. Fieldas dabar laisvas, užstadius \$10,000 kaucija.

Senatorius McCarran, subkomiteto pirmininkas, įsakė Fieldui pristatyti ir savo bankines sąskaitas.

Pirmiau Frederick Vanderbilt Field buvo susirėmęs su kitu Kongresiniu Komitetu, kada jis atsisakė liudyti apie buvimą ar nebuvimą santykių su komunistais. Tuomet jis nebuvo nubaustas.

NEW YORKAS. — Valdžia nori užgnatūzti Civilių Teisių Kongreso veiklą, atėmus šiai organizacijai teisę

"žmonių" atstovai Kongrese daugiausia susirūpinę ne įvedimu kontrolės, bet panaikiniu ty kontrolės likučių, kokius iki šiol turėjome.

Už panaikinimą daugiausia stoji tie, kurie atsižymi raudonėdizmu ir atakomis ant progresyvių žmonių ir organizacijų.

Tikėtis ko gero darbo žmonių iš Kongreso, kuriame nėra nei vieno darbininkų atstovo, būtų lygu laukimui tekėjimo saulės iš vakarų. Jei darbininkai gauna bet kokių gyvenimo lengvatų, tai tik dėka sunkiai kovai, masinio darbo žmonių reikalavimui, ne kitaip.

V. J. S.

PAREIŠKIMAS "V." SKAITYTOJAMS IR VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS

Sunku tikėti, kad tas įvyko USA, Chicagoje, Bridgeporto kolonijoje, tame bloke Emerald Ave., kur gyvena L. ir A. Jonikai. Bet tas įvyko pasėkoje rasistinių riaušių ir kukluksklaniško įtūžimo. Pirmą ir antrą liepos Jonikų namas išbombarduotas plytgaliais ir akmenais. Trys asmenys tame bloke buvo fiziniai užpulti. Kone visą savaitę Jonikai negalėjo išeiti iš savo namų. Ir dabar dar ta vieta primena sceną gengsteriško užpuolimo.

Negana to. Antrą liepos chuliganai išdaužė "Vilnies" ofiso langus ir buvo mėginta daryti daugiau pasikėsinių.

Mes skaitome savo pareišką apie tai pranešti ne tik Chicago visuomenei, bet ir visos Amerikos visuomenei. Čia turima reikalo su slapta operuojančia gauja, o ne su kaimynais, su kuriais, bendrai imant, "Vilnis" ir Jonikai sugyvena gerai.

Riaušės su langų daužymais ir kitais smurto aktais prasidėjo po to, kaip trys negrai, Taikos Kongreso delegatai, kurių vienas buvo apsinakvojęs pas Jonikus, jau buvo apleidę jų namus. Iš to aišku, kad keršyta ne tik už negrų apsilankymą, bet ir už tai, kad "Vilnis" ir jos redaktorius Jonikas nuosekliai stoji už taiką, už susitarimą ir žmonišką sugyvenimą įvairių ekonominių ir politinių sistemų.

Ar už tai, kad mes smerkiam ar kritikuojam MacArthuro ar Achesono politiką mūsų žmonės turi būti terorizuojami?

Mums smagu konstatuoti, kad net tie lietuviški laikraščiai, kurių politinė filosofija skiriasi nuo mūsų filosofijos, nupėikė tos rūšies gengsterizmą.

Katalikų "Draugas" 6 d. liepos rašė savo editoriale: "Lietuviai ir visi katalikai smerkia kurstytojus rasės prieš rasę. Nepaisant ar žmogus yra baltosios, juodosios ar rausvosios rasės, visi yra lygūs Dievo akvaizdoje, visi yra lygiai globojami Katalikų Bažnyčioje. Jie visi yra lygūs kaip šio krašto piliečiai ar šiaip jau kaip jo gyventojai."

Toliaus "Draugas" sako, kad langų daužymai ir asmenų mušimai yra niekuo nepateisinamos priemonės ir kad tokiomis žiauriosiomis priemonėmis "jokia idėja nėra nugalima".

Tegul katalikai gerai įsiskaito į šiuos žodžius ir pasimokina.

"Sandara" taip pat neteisina mušėikų. Liepos 6 d. "Sandara" rašė, kad Jonikų kaimynams įgriso tos riaušės ir jie norėtų, kad "gyvenimas grįžtų į normales vėžes". To nori ne tik kaimynai, to labiausia nori vilniečiai.

Net "Naujienos" pripažįsta, kad "langų daužymu ir mušimais" (Tąsa Trečiam puslapy)

ŽINIOS TRUMPAI

WASHINGTON. — Iždo sekretorius Snyder sako, kad federalis deficitas šiais fiskaliais metais sieks \$1,200,000,000.

Iždo sekretorius stoji už aukščiausią taksų lygį — \$10,700,000,000. SEOULAS. — Amerikos lakūnai sako pašovę tris "raudonusius" džetlėktuvus MIG.

TERRE HAUTE, Indiana. — Federalin kalėjiman atgabentas komunistų vadas Benjamin Davis, buvęs New Yorko miesto tarybos narys.

MASKVA.—Spauda praneša apie Tarybų Sąjungos delegatų protestus prieš naujus, kurios demonstravo New Yorke prie tarybinių patalpų. Policija pro pirštus žiūrėjo į gaują.

HELENA, Montana. — Į šiaurę nuo Yellowstone nacionalio parko gausiai prisnigo. Sniego privartyta 20 colių.

NEWARK, N. J. — Federalė grandžiūrė patiekė 9,000 kaltinimo punktų prieš Kilgore Manufacturing kompaniją sąryšy su eksplozija, įvykusia South Ambloy 1950 m. Eksplozijoje žuvo 30 žmonių.

Kompanija gali būti nubausta 90 milijonų dolerių.

Kanada Ir Vokietija

OTTAWA. — Kanada baigė formalį karo stovį su Vokietija.

BRUSSELIS. — Belgijos premieras pasirašė dokumentą, kuriuo oficialiai baigiamas karo stovis su Vokietija.

SVETIMOS ARMIJOS NEBUS GREITAI EVAKUOTOS

Konferencijoj Vyrauja Nuotaika Šalto Militarinio Mandagumo

MUNSAN, Korėja, liepos 11. — Pulkininkas George Ruhlen, Jungtinių Tautų delegacijos spoksmanas, pareiškė: "Paliaubų momentas dabar daug arčiau negu buvo prieš 24 valandas".

Nuotaiką derybų salėj apibūdina, kaipo šalto militarinio mandagumo nuotaiką. Derybų eigoje susidaro įspūdis, kuris pateisina optimizmą, kad pavyks susitarti dėl mūsų nutraukimo.

Oficialiam pranešime sakoma, kad abi pusės "viena

kitą geriau supranta". Šiaurės Korėjos ir kinų liuosnorių delegacijai vadovauja šiaurietis generolas Nam Il. Jis yra vyriausiu spoksmanu. Pulkininkas Ruhlen sako, kad tai dinamiska asmenybė, kad tai "vyras su stipriu charakteriu".

Aliantų delegatai vakar pareiškė, kad klausimas apie svetimų armijų evakuavimą iš Korėjos nebus svarstomas. Delegatai tam priešingi.

Admirolas Burke sako, kad svetimų armijų evakuacija yra politinis klausimas ir, kaipo tokis, jis nebus svarstomas.

Konferencijos dalyviai posėdžiauja be pirmininko.

KAESONGAS. — Čia atvyko penki Aliantų korespondentai. Manoma, kad atvyks dar 15.

Jiems nelieidžia įeiti konferencijos salėn.

Po Skraiste Atominų Sekretų

LONDONAS, liepos 10. — Užsienio ministerija praneša apie konferenciją, kurioje dalyvauja Britanijos, Kanados ir Amerikos ekspertai. Tariamasi apie saugumą, pasikeičiant atominiais sekretais.

Šie pasitarimai yra tąsa konferencijos, kuri įvyko Washingtone 1950 metais. Bus imtasi priemonių, kad jokie sekretai nepatektų į svetimas rankas.

Amerikos grupei pasitarimuose vadovauja Thomas Glenan.

Dispūta Auto Industrijoje

DETROIT. — Dėl įvairių ginčų automobilių įmonėse nedirba 15,500 darbininkų.

Plymoutho įmonėje, metė darbą 500 dėl pavarymo iš darbo vieno darbininko.

Vėliau Plymouth įmonėje sulaikyta darbas 5,000.

Negalint susitart dėl produkcijos lygio, Hudson įmonėje nedirba 10,000.

Kone Rekordinis Derlius

WASHINGTON. — Šiemet laukiama beveik rekordinio derliaus.

Šiemet užsėtų laukų plotas 14 milijonų akrų didesnis už perpykštį.

Unijos Protestai Prieš Aukštus Taksus

WASHINGTON, liep. 10. (Federated Press). — Senato finansų komiteto susirinkime elektrikininkų (UE) unijos atstovas Russ Nixon prieš pasimojimus dar labiau pakelti taksų našta. Jis šiai nurodė, kad 53 nušimčiai Amerikos šeimų gauna i metus mažiau negu \$3,000.

Nixon paėmė pavyzdį šeimoms, su dviem vaikais, kurios galva uždirba \$65 į savaitę. Jau dabar įvairiais taksais reikia išmokėti \$720. Jei būtų priimti Trumano administracijos siūlymai, tai taksai pakiltų iki \$788.

O Amerikoje yra milijonai šeimų, kurių pajamos mažesnės, negu nurodytas pavyzdis.

Nixon, varde elektrikininkų unijos, prašė Senato ne kelti, bet mažinti taksų našta.

Žalios Šviesos Japonijai

WASHINGTON, liep. 10. — Japonija galės apsiginkluoti iki dantų. Jai nereikės mokėti reparacijų. Tik filipinams ji turės dalinai atsiesti formoje technikinės ir industrinės paramos.

Taip išrodo naujai peržiūrėtas projektas taikos sutarties su Japonija.

Valstybės departamenton manymu, šis projektas bus užgirtas didžiūmos valstybių. Protestų laukiama tik iš Tarybų Sąjungos ir Kinijos.

Henri Queuille Rezignavo

PARYZIUS. — Rezignavo Francūzijos premieras Henri Queuille.

Dar nežinia kas bus naujas premieras.

VILNIS

Lithuanian People's Daily
Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States one year \$7.00, six months \$3.75, Chicago \$9.00, six months \$4.75; Canada \$8.00, 6 months \$4.25, foreign countries \$9.00, six months \$4.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, year \$8.00, six months \$4.75.

Advertising rates on application.
3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone Victory 2-1325

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

KAESONGE POKALBIAI

Šiaurinės Korėjos atstovai derybose nutraukimui karui, sakoma, reikalauja:

Dešimties kilometrų neutralės zonos ties 38 paraleliu.

Sulaikyti mūsų.

Ištraukti svetimas kariuomenes iš Korėjos.

Amerikos atstovas gen. Henry Hodes sako, tai normalus reikalavimas. Abi pusi juk statys savo reikalavimus, o paskui bandys susitarti abiem priimtinais sąlygomis.

Amerikos komercinėje spaudoje, taipgi tūli valdiškose sferose, reiškia baimės, jog nebūsi galima susitaikyti. Su jais yra ta bėda, kad jie mano visokios derybos, visi susitarimai turi eiti jų nustatytais sąlygomis. Kiti neturi savas sąlygas statyti.

Sen. Paul Douglas sušuko, jog susitaikymas ant 30 paralelio duotų progą liaudiečiams girtis, kad jie laimėjo.

Bet kiek svarbos tame kas kaip girsis? Tas juk neatkels fakto. O Amerikos žmonės nori taikos lygiai kaip ir Korėjos žmonės. Bent kokius unarus čia varinėti lėšomis karių gyvasčių ir tęsti karą būtų pragaištinga. O toliau juk dar menkesnės progos tuos unarus išlaikyti.

JAPONIJA IR VOKIETIJA

Washingtonas mojasi daryti taikos sutartis su Vokietija ir Japonija, nepaisant kitų, kurie dalyvavo nugalėjime tų šalių. "Taikos plane" taipgi yra apginklavimas Japonijos ir Vakarų Vokietijos.

Tatai sukels baimę ir pasipriešinimą ne vien liaudies šalių, bet ir tūli Amerikos sąjungininkų.

Diplomatiniai rateliai Maskvoje sako, jog tatai "sukels krizius keliose vietose".

TSRS spauda sako, kad Kinija nesutiks su Japonijos apginklavimu. Net ir Australija ir kitos Azijos šalys bijo Japonijos apginklavimo.

Vokietijos apginklavimui priešingos visos jos kaimynės. Francūzija ypač to bijo. Jei Francūzijos valdžia tai rems, šios šalies žmonės savo valdžia priešinsis.

Amerikos atskira taika su Vokietija ir Japonija nepagerins padėties, bet žymiai ją pablogins.

Tatai taigi parodys, kad mūsų vyriausybė nesiskaito su jokiomis sutartimis. Visuomet buvo taip, kad taikos padaryme dalyvauja visos šalys dalyvavę tame kare. Nesiskaityti su tuo reiškia nepaisyti susitarimo su kitais, nepaisyti tarptautinių nuostatų ir iki šiol buvusių tradicijų.

Iš to nieko gero negalima tikėtis.

KAIP LENGVA KALTINTI

Atstovų Buto Apropriacijų Komitetas sumažino valstybės departamentui fondų skyrimą 18%. Mūsų supratimu, svarbu šiame atsitikime štai kas:

Komitetas, ar bent jo dauguma, nori prašalinti sekretorių Dean Acheson. Republikonai kaltina jį "komunistams pataikavime", nors jis karo Korėjoj klausimu ir kitais tokiais yra griežtesnis už kitus vyriausybės narius.

Matote, kaip lengva mūsų dienose bent kas ir bent kame įkaltinti. Ir kaip veikia mūsų Kongresas, jo komitetai.

O jei taip lengva apkaltinti valstybės departamentas, jo aukštieji pareigūnai, ką jau kalbėti apie vidutinį žmogų, vidutinį amerikietį?

Tai yra labai nesveika padėtis. Tai rodo, jog daugelis Kongreso narių vaduojasi ne šaltu protu, ne supratimu, bet piktu kerštu. Jie sukurstyti ar patys susiagitavę. Taip elgdamiesi jie savo vyriausybės politikai kenkia.

RAGINA BUDĖTI

Plieno darbininkų unijos, lokalo 1010, Hammond, Ind., laikraštis "Labor Sentinel", ragina Amerikos žmones, ypatingai darbininkus, budėti dėl savo civilių teisių. Smitho aktas, taipgi Indiana valstijos legislatūros tikrą praveistas panašus aktas, grūmoja civilėm teisėm.

Amerikos žmonių teisės vis labiau varžomos, siauriamos; vis daugiau žmonių persekiojami už politines idėjas. O kas galima su vienas, bus galima ir su kitais. Kas galima su komunistais; bus galima ir su demokratais ar republikonais, kurie nebus nuolankūs esamai valdžiai.

Šis laikraštis taipgi stoja už sen. Johnson rezoliuciją taikai.

Nors jau prasidėjo derybos mūsų nutraukti, bet mūsų tebeina. Nesimato didelio entuziazmo taikai. Amerikos žmonėms tat reikia budėti ir taikos reikalu.

APŽVALGA

AVINGANIAI IR KARVINGANIAI

"Britanijos Lietuvoje" kaž koks Aloizas Sigutis rašo apie Amerikon atvykusius iš Vokietijos dipukus:

"Atvyko iš DP, kempijų ir Amerikos miestus avinganiai ir karvinganiai... Daug susisiekimo nelaimių. Žiūrėk kokį tremtinių bendruomenės atstovų bežioplinėjant automobilis partrenkė.

"Atvažiavo iš Vokietijos balta kaip obelies žiedas galva senutė, jos žentas ir jos duklė.

"Senutė kelis kartus per dieną vaikščioja į bažnyčią. Buvo aišku, kad ją suvažinėš mašina. Žentas su dukra nujautė. Senutės galvą apdraudė 'riebia' dolerių suma. Ir tikrai. Visai prie bažnyčios durų senutė automobilio buvo 'sukočiota.' Iškilmingai ir su liūdėsiu veidurose palaidojo. Dukra su žentu už senelės galvą iš draudimo bendrovės gavo 4.000 dolerių 'grynais.' Tuojau apsiautomobilio, nauja kaip lėle mašina."

Tačiau kanaaninkas J. B. Končius, BALF pirmininkas, "Vienybėje" liepos 6 d. gina, kad dipukai Amerikoje:

"Puikiausiai užsirekomendavo kaip darbštūs, malonaus būdo ir kultūringi žmonės."

Nesakom, kad visi Amerikon suvažiavę dipukai yra avinganiai ir galvinganiai, kaip kad juos vadina "Britanijos Lietuvis", bet kad dipukai puikiausiai užsirekomendavo, kaip darbštūs, malonaus būdo ir kultūringi, tai ne tik mes netikim, bet ir veik kiekvienas Amerikos lietuvis netiki.

Kas tik yra turėjęs reikalą su dipukais, net ir tie, kurie juos atsikvietė, gali pasakyti kokie jie paukšteliai ir kiek jų malonus būdas. O apie jų kultūringumą nereikia nei kalbėti. Matėm juos anais metais susiveržusius pažangiečių mitingan Lietuvių Auditorijoje.

Žinoma, jie ne visi nachalai, bet tie, kurie apsiautomobilioja naujais automobiliais, kaip kad sako "Britanijos Lietuvis", netik nachalai ir Amerikos lietuvius laiko tamsiais elementais, bet reikia pasakyti, kad ir jų praeitis labai įtartina ir ne vienam lietuviui prikli. Tai daugiau kaip avinganiai ir galvinganiai.

AR TIK NE SIŪLO GALAS?

"Draugas" liepos 9 d. laidoje įdėjo Chicago lietuvių deklaraciją, kurioje rašo:

"Susirinkę į Lindbloom salę Chicago, lietuviai priėmė šią deklaraciją: "Bolševikinis tvanas paveręs Lietuvį tautą jau šlandien graso pavergti ir visą laisvąjį pasaulį. Mūsų broliai partizanai veda Lietuvoje žūtbutinę ir atkaklią kovą už laisvę ir gyvybę.

"Šio istorinio momento aki-vaizdoje mes negalime likti pasyvūs ir neveiklūs. Mes turime savo dvasia ir veiklą jungtis su anais mūsų didvyriais partizanais tėvynėje. Todėl vykdydami savo pareigas..."

Be kitko jie nutarė:

"1. Aktyviai kovoti prieš bolševizmą...
"2. Neremti ir nebendrauti su visais tais, kurie tiesioginiai ar netiesioginiai remia komunistinę spaudą ar komunistinį judėjimą."

Kadangi tie Chicago lietuvių "Vilni" skaito bolševikų organu ir aną dieną kaž kas išdaužė "Vilnies" laungus, tai kyla griesnas įtarimas apie tuos Chicago lietuvius, paskelbusius tokią deklaraciją.

Kaip Ant Plauko

LONDONAS, liepos 10.—Mirus parlamento nariui Saville Woodsui, Darbo Partijų balsų didžiūmą, tija turės parlamente tik ke-

NORI BŪTI "KAIRĖJE"...

Francūzijoje, kaip ir eilėje kitų Europos šalių, parlamente frakcijos susodintos pagal politinį laipsnį: komunistai sėdi ekstremėje kairėje, prie jų sėdi socialistai, kiek į dešinę nuo jų sėdi Katalikiškas Liaudies Susibūrimas, dar toliau į dešinę taip vadinamieji "radikalai", ir taip toliau.

Idomu, kad visi nori sėdėti kuo toliau į kairę, ir dėl tų vietų pešamasi. Niekas nenori sėdėti dešinėje. Tuojau po antro pasaulinio karo kivrėdas ėjo tarp katalikų MRP ir taip vadinamų radikal-socialistų. Radikal-socialistai norėjo sėdėti tuojau prie socialistų, ir leisti katalikams sėdėti toliau į dešinę. Bet katalikai nesutiko. Jie teigė, kad nors radikal-socialistai turi labai kairiai skambantį vardą, jie faktinai yra konservatoriai iki gyvo kaulo, ir kad tai jie, katalikai, kurie gan žymiai dalyvavo rezistenciniame judėjime, turi teisę skaitytis kairėsiais, turi teisę sėdėti po socialistų... Katalikai tada laimėjo, nes fak-

tinai jų veikėjai buvo aktyvesni rezistenciniame judėjime. negu radikal-socialistai.

Dabar naujiems rinkimams praėjus panašūs kivrėdai eina. De Gaulle paseikėjai, kurie sudaro didžiausią frakciją, joku būdu nenori sėdėti dešinėje. Iš karto visi manė, kad tai savaimė suprantamas dalykas, kad de Gaulle'o RPF yra dešiniausia grupė ir sėdės pačioje dešinėje. Bet ne, RPF sako, kad ji yra "kairėsnė" už radikal-socialistus ir už katalikus, ir nori sėdėti prie socialistų! Kuomet tas planas buvo kitų išjuoktas, RPF ponuliai išgalvojo naują: jie sėdės lanku už visų kitų, tokiu būdu būdami lyg atskira privilegijuota grupė, neįeinanti į politinį pusratį...

Bet tam priešinasi visos kitos partijos.

Tie keisti kivrėdai turi tam tikrą simbolingą svarbą. Jie rodo, kad dešinumas, konservatiškumas niekur nepopuliarus, kad visi bando nusiduoti "kairiečiais."

TAIKOS KONGRESO ĮSPŪDŽIAI

Antra Diena

Priešpietinėj sesijoje Dr. Maršal, jaunas mokslininkas, darė pranešimą apie Washingtono užsienio politiką. Po to sekė klausimai ir diskusijos.

Girdėjau, kad Dr. Maršal neteko darbo už veikimą dėl taikos. Jis buvo delegatas iš Connecticut.

Popietinė sesija išsidalino į "panelius", atskiras konvencijas.

Lietuviai turėjo savo sesiją "Vilnies" salėj. Iš tolimiesnių kolonijų dalyvavo: Jurgis Šimaitis, Brockton, Mass.

Kristina Stanislovaitienė, Waterbury, Conn.

Mrs. White (Vaitkevičienė), New Haven, Conn.

Sidabriūtė - Klivengton, Cleveland, Ohio.

Mildred Stensler, Briedis, Miss Wilson, New Yorko.

Vilavičius su žmona ir Ofelija Palevičiūtė, Detroito.

Pečiulienė, Milwaukee, Wis.

Russ, Kenosha, Wis.

Buvo lietuvių, kurie atstovavo darbo unijas ir kitas organizacijas, bet jie savo paneliuose dalyvavo.

Printas Lietuvių Komiteto Už Taiką pasiūlyta programa, kuri nusako organizavimą miestų ir sričių taikos komitetų, taipgi išrinkta delegatai daryti pranešimus kituose paneliuose.

Vėliau teko būti žydų organizacijų delegatų paneli.

Jis buvo didelis, apie 300 delegatų dalyvavo.

Sveturgimių panelis taipjau buvo nemažas. Jame pranešimą darė Stanley Nowak, buvęs Michigan valstijos senatorius. Nuo lietuvių raportavo L. Jonikas.

Darbo unijų paneli dalyvavo net 1,000 delegatų. Pirmininkavo Harry Bridges, San Francisco, sekretoriavo Leon Beverly, Chicago.

Čia dalyvavo žymių darbo unijų pareigūnų—Maurice Travis, Mine Mill & Smelter Unijos, Samuel Parks, UPWA (mėšos darbininkų unijos), Fred Stover Farmers Union, ir eilė kitų.

Travis viena akim uždengta. Jam akį išmušė CIO mušeikos laike užpuolimo ant jo unijos, jau geras laikas atgal.

Jaunimo panelis taipjau buvo labai skaitlingas ir geras.

Taip ir moterų.

Vakare buvo muzikalė ir dainų programa.

Bene svarbiausias punktas buvo vaikų kantata "Kaip Aš Užaugsiu." Kantatą parašė ir vedė Earl Robeson, kompozitorius iš Kalifornijos.

Vaikai reiškė ką veiks užaugę. Vieni norėjo būti inžinieriais, kiti kitais profesionalais, o kai kurie ir politikieriais. Šie karikatūriškai perstatė politikierius ir daug prijuokino susirinkusius.

Vienas vaikų pareiškė, jog jiems yra dabar vyriausia problema, kad jie būtų "užauginti, o ne išspūdinti." Taika yra vienatinis užtikrinimas, kad jie galės

užaugti. Vaikai visi jauni, net mažyčiai, bet stebėtina gerai atliko, tartum būtų profesionalai.

Žymi poetė Beulah Richardson, Los Angeles, skaitė savo ilgą ir įspūdingą poemą apie moteris—baltveidžių rolę prieš diskriminaciją, visų moterų rolę už taiką.

Ji susilaukė griausmingų ovacijų; kelios delegatės ją už tai pabučiavo.

Vėliau man taikėsi proga su ja kalbėtis. Apyjaunė moteriškė. Intelligentiška, mandagi, karštai stoja už taiką.

—Jūs jungiate milžiniškas jėgas—14,000,000 negrų su baltveidžiais.

—Mes ir jūs. Tai yra visų mūsų problema, uždaviniai. Ji šiltai ir simpatyškai nusisūpsojo.

Trečia Diena

Sesija klausėsi raportų svarbiųjų paneliui.

Po raportų sekė diskusijos, bet neilgai buvo galima tas daryti.

Raportus davė Stanley Nowak, Maurice Travis, Dr. Morrison, Dr. Willard Up-house, Ernest DeMaio ir eilė kitų.

Travis yra galingas kalbėtojas—vienas pačių geriausių.

Leo Kryczky davė raportą nuo Slavų Kongreso. Jis nors senas žmogus, energingas ir taipgi geras kalbėtojas.

Fred Stover, fermerių delegacijos.

Aukštai netoli estrados sėdėjo Harry Bridges ir dar keletas darbo unijų vadų.

Pirmininkavo negrė moteriškė. Ji stipriai laikė vairą, neleidama kiek kryptelti iš vagos, kuriąja turi eiti kongresas. Gabi ir kantri moteriškė.

Jaunimo raportas buvo ypač geras.

Progai pasitaikius padariau interviu su Dr. Up-house. Jisai buvo Varšuvoj Taikos Kongrese; paskui buvo nuykęs ir Maskvon.

Jis stebėjosi Lenkijos skubiu krašto atstatymu, žmonių ryžtingumu, energija ir atsivadimui.

Jį dar labiau sujdominus Maskva.

—Kaip gaila, kad daugelis amerikiečių ten nenuvyksta. Savo akimis pamatytų, jog Tarybų Sąjunga

yra ne ta, kaip mes skaitome čionai spaudoje apie ją. Jisai yra religijos profesorius. Mokėjęs keliose teologijos mokyklose. Pats jis nekunigauja, bet veikia su religiniais žmonėmis.

Ili šiol jis neturėjęs galybių veikti grynimui deporuojamų, bet dabar stos ir į tą darbą.

Kalbantis jauti, jog kalbi su seniai pažįstamu, su draugu, nors tik pirmą sykį su juo kalbu. Sirdingas, mandagus ir išvaizda ir elgesiu patraukiantis.

Vakarop jaunimas laikė savo festivalį UPWA Centre, bet ar sesijoje jaunų netrūko.

Pagalios delegatai ėmė skirstytis—į Maine ir Kaliforniją, į Louisianą ir North Dakota, į Pittsburghą, Detroitą, Denverį ir kitus miestus.

5,000 žmonių grįžo namo dar didesniu entuziazmu veikti dėl taikos.

Jie pasieks kitus dešimtis tūkstančių žmonių. Jie raportuos darbo unijoms, jaunimo, moterų, kultūrinėms, švietimo, savišalpos ir šimtams kitų įvairių organizacijų. Jie skelbs taikos žodį, taikos idėją.

Rep.

Ispanija Gavo Paskolą

WASHINGTON, liep. 10.

— Valdžios kontroliuojamas eksporto-importo bankas paskolinos Ispanijos frankistų valdžiai \$5,750,000. Už tuos pinigus ji pirkis Amerikoj anglies ir kviečių.

Ši suma paimta iš fondų, kurios Kongresas paskyrė Ispanijai remti.

Iš viso Ispanija jau gavo paskolų už 23 milijonus dolerių.

Lysenko Aiškino Dekonui Johnsonui Apie Medžius

Britanijos Canterbury dekonas daktaras Hewlett Johnsonas, kuris dabar lankosi Tarybų Sąjungoje, turėjo ilgą pasikalbėjimą su tarybinio mokslininku Lysenko. Lysenko aiškino dekonui apie plačius naujų gierių plotus, kurie dabar sodinami Tarybų Sąjungoje, ir kaip mokslininkai yra išvystę naujas medžių rūšis, pritaikino medžius iš vieno klimato prie kito ir taip toliau.

Pasidarius Po Lietuvių Kolonijas

BRIDGEPORT, Conn.—

74-ta kuopa pradėjo darbuotis gavime naujų narių. J. J. Mockaitis ir A. Jocius perstatė po vieną jauną, gražų narį, kurie tapo priimti. Kadangi šis vėjus yra nuo punktu, tad Mockaitis nemazai pasidarbovo, kad nariai pasididintų sau apdraudę. Kuopa turėjo savo parengimą-išvažiavimą, kuris kuopai davė pelno \$36.

Marta Baltrėnienė, LLD narė, mirė birželio 24-tą d. Palaidota šv. Marijos kapinėse, Milford, Conn. Paliko nuliūdime savo vyrą Ciprijoną Baltrėną ir tris sūnus.

Baltrėnienė paėjo iš Vabalninkų parapijos, Pasvalio apskr.

BINGHAMTON, N. Y.—

Birželio 26 d. apsigėdė ilgametė Bingamtono gyventojė Ona Gičnienė-Simoliūnaitė su Jonu Wellus iš Brooklyn. Ona susipažino su Jonu 1926 metais dar gyven-dama Brooklyne. Apsigėdė civiliai. Jiems liudytojais buvo Viktorija Zmitraitė ir Jonas Vaicekuskas. Vestuvių pokilis atsibuvo pas Onos seserį ir švogeri Marę ir Joną Kazlauskus, 85 Grand Blvd. Vestuvių metu sūvečiai "Laisvei" sudėjo \$30.

KARINIŲ ISTERIKŲ DESPERACIJA

Išvakarėse Amerikos didiosios šventės—atžymėjimo 175 metų sukakties šios šalies nepriklausomybės—nuo paskelbimo Nepriklausomybės Deklaracijos, reakcija šiais metais dar žulčiau puolė tas idėjas, kurias mūsų šalies kūrėjai puoselėjo ir suformulavo tame istoriniame dokumente, paskelbtame 4-tą dieną liepos, 1776-tais, Independence Hall, Philadelphia, Pa.

Ištisa Deklaracija kalba apie žmonių teises, bet svarbiausioji joje vieta yra, kad "visi žmonės yra sutverti lygūs; jiems jų kūrėjas davė tam tikras neatimamas teises; tarpe jų teisių yra gyvybė, laisvė ir siekimas laimės."

Gerai įsidėmėkime tuos žodžius, jų reikšmę. Juk aiškiau nereikia. Tie žodžiai nebuvo rašyti bet kuriai paskirai grupei žmonių, bet visiems šios šalies žmonėms, įskaitant ir neirus. Tame sakinyje žodis "neatimamas" taipgi nėra pagražinimui sakinio, bet reiškia tai, kad niekas neprivalo atimti teises gyvybės, laisvės ir siekimo laimės. Tai yra pats pagrindas demokratinės santvarkos.

O ką gi matome gyvenime? Tąjį pagrindinį Deklaracijos dėsnių reikšmę ir bandė ir bando paneigti, nesiskaityti su juo ir net panaikinti, nes jis kliudo jiems atviram ir didesniai išnaudojimui darbo žmonių. Daug sykių bandė tas žmonių teises panaikinti, bet nepavyko. Dabar ir vėl mėgina tą padaryti.

Pastaraisiais keleriais metais reakcija atsipeikėjus nuo smūgio, gauto antrame pasauliniame priešfašistiniame kare, iš naujo kombinuoja jėgas atsiekimui savojo tikslo. Šį kartą šios šalies reakcionieriai sekdami Hitlerio "bibliją Mein Kampf" nori padaryti tą, ką Hitleris norėjo padaryti ir suklypo. Griežbiai tos pačios metodais, ką ir jų pirmtakūnas vartojo Vokietijoje.

Kokios tos metodais, mes amerikiečiai pirmiau tik žinojome iš raportų, pranešimų ir aprašymų tuo metu, kada Hitlerio gaujos viešpatavo Vokietijoje. Daugeliui buvo neaišku, kai kurie

net netikėjo. Bet štai dabar jau savomis akimis matome čia pat repeticijas to, kas buvo Vokietijoje.

Vokietijoje pirmiausia puolė ant komunistų. Tas pats ir čia pakartojama. Vokietijoje kas kalbėdavo už taiką, susilaukė tokių pat traktavimų, kaip ir komunistai. Mažumų grupės, be išimties, buvo persekiojamos, ypač žydai, kurie vėliau Oswiecimo, Maidaneko ir kituose pečiuose buvo pavėrčiami į muilą ir trašas. Naciai kitataučius (amerikiečius taipgi) kitaip ir nevadino kaip tik "švain" (kiaulėmis). Šie ir kiti faktai visiems gerai žinomi. Jūs negalima pamiršti. Ir dabar, po viso to pergyvento košmaro, mūsų šalyje žingsnis po žingsnio reaktionieriai eina kaip tik tuo pačiu keliu.

Kaip įmanydami baugina žmones sakdami: žiūrėkite, tas ir tas, tie ir kiti kėsina "nuverstį valdžią į jėgą," ir tt., suruošia teismus, nuteisiam ir įkalina be jokių rimtų įrodymų. Visi mato, kas nori matyti, kad niekas, apart republikonų, nesikėsina nuverstį valdžią nei jėga, nei kitokiu būdu. Republikonams tačiau nei plaukas dėlei to nenukrinta nuo galvos, o dar skiriami į aukštas valdžios vietas. To vietoj puolami tie, kurie nei nesapnuoja apie bet kokį "nuvertimą." Puolami taikos šalininkai. Už norėjimą taikos kemsami į kalėjimus komunistai ir ne komunistai.

Nors tiesiai nesakoma, kad baudžiami už taikos veiklą, o "tik" paniekinimą Kongreso, bet tas fakto nepakeičia. Juk ir Costello neatsakinėjo į Kongreso komisijos klausimus, tačiau jam neprimetamas paniekinimas. Jis ir po šiai dienai laisvas.

Kad norima panaikinti demokratiją, kiek jos beliko šioje šalyje, rodo dar ir tas, tai pasmaršinimas puolimo padarytas prieš pat Nepriklausomybės šventės atžymėjimą. Tos šventės proga tie patys puolimų organizatoriai išdidžiai puosėsi Nepriklausomybės Deklaracijos principais, bet jų samdiniai tuo pačiu laiku kimšo į kalėjimus žmones už tuos principus, pažymėtus Deklaracijoje; jų sufanatizuotuos gaujos skaldė galvas Taikos Kongreso delegatų, daugelį langus namų savininkų, kurie priglaudė delegatus, suteikė nakvynę.

Tų pačių reaktionierių aiškinimas, kad judėjimas už taiką esąs "komunistų padaras" ir kad "Kremliaus agentai" nori taikos, yra tikslis propaganda sulaikymui taikos judėjimo, įbauginimui žmonių, kad būtų pasyvūs ir nereikalautų taikos. Jei priimti tąjį jų aiškinimą už gryną pinigą, kokia išvada iš to susidaro? Išvada susidaro ta, kad ir Trumanas, ir Ridgway, ir Popiežius, ir didelis skaičius vyskupų ir kunigų, taipgi skaitlingos grupės profesorų, mokslininkų ir meninin-

Didžiū susidomėjimu ir viltim Amerikos kariai Korėjoj klausosi radijo pranešimus apie karo pailaubas. Kaip kariai, taip ir visa žmonija trokšta, kad karas būtų greit baigtas ir taika įvykinta. (FP)

kų esą "Maskvos agentais," nes ir jie kalba už taiką.

Tokia propaganda tačiau mažai ką tesuvedžioja. Kiekvienam aišku, kad taika yra visos žmonijos reikalas, ji nėra nei komunistinė, nei kapitalistinė. Kas stoja prieš taiką, tas yra žmonijos priešas, tas nori karo. Kitokios išvados negalima buvo padaryti pirmoje dienoje Taikos Kongreso Chicagoje, kada tūkstančiai žmonių iš visos šalies rinkosi į Kongresą, o saujalė sufanatizuotų dvikojų sutvėrimų pikietavo.

Ką gi reiškia pikietavimas Taikos Kongreso? Į šį klausimą neįmanoma atsakyti dviprasmiai. Pikietavo tie, kurie nori karo. Daugė Jonikų namo langus tie, kurie nori karo. Tie patys norintieji karo sumušė Pruseiką ir kitus, išdaužė "Vilnius" raštinės langus. Kaip pikietuotojai Taikos Kongreso, taip daužytojai langų vykdė savųjų bosų įsakymus, pasitarnavo reakcijai. Kokią naudą iš to gaus? Ne tik jokios naudos, bet pasmerkimą iš dorosios visuomenės.

Be to, suras, jei ne šiandieną, tai rytoj, kad tie, kurie juos sukurstė prie tokio negarbingo darbo, nepagarbos. Priešingai, dar pasijuoks iš jų nesugebėjimo protauti. Suras taipgi, kad nuėjus krautuvėn turės mokėti lygiai tiek už mėsos svarą, kaip ir taikos šalininkas. Patirs ir tą, jei darba vietėj pareikalavus geresnių sąlygų ir didesnės algos, bus apšauktas "komunistu." Patirs dar ir tą, kad dėlei savo nesuapratimo, priešvisuomeniškus žygius, veikia prieš juos pačius. Tai gyvenimo tikrovė. Ir būtų metas tą tikrovę suprasti. Gyvuoja dvi pagrindiniai skirtingos klasės—darbininkų ir kapitalistų. Darbininkų klasei naudinga taika ir už ją kovojama. Kapitalistų klasei naudingas karas, nes iš jo kraunasi didžiausius pelnus.

Ir darbininkai, kurie dėlei savo nesuapratimo kovoja prieš pažangą, sąmopingai ar nesąmoningai pasitar nauja reakcijai, fašizmui.

D-tas.

Laiškas Iš Europos

Ivykių Peržvalga

Socialistų Internacionalo Balsas Už Naujas Žudynes

Paryžius. — Frankfurte, kur mums teko stebėti pirmas antrojo internacionalo atgaivinimo sesijas, bet kurias turėjome dėl laiko stokos apieisti, dabar naujai sutvertas "internacionalas" padarė pirmus savo gairinius pareiškimus. Ir simboliška, kad pirmas pamatinis pareiškimas buvo už karą, už naujas pasaulines žudynes. Vienbalsiai dešinieji socialdemokratai priėmė rezoliuciją, kurioje giriamas vakarinių kraštų ginklavimas. Už tą rezoliuciją balsavo visi, visos delegacijos. Nežiūrint to, kad Europos ginklavimo kertinis akmuo dabar yra neo-nacinių Wehrmachto sukūrimas, už rezoliuciją balsavo ir Rytų Europos tremtiniai socialdemokratai. Bet tas nestebėtina, nes, jei tie pabėgėliai turi kokią nors viltį grįžti prie vairo savo šalyse, tai ant to pamato, kaip veikė Suomijos Tanneris: pilname kolaboravime su nacine invazija.

Bendra rezoliucija už ginklavimą dar nepatiko Vokietijos socialdemokratams. Jie reikalavo, kad būtų pridėtas punktas, kad ginklavimėsi visos valstybės turėtų lygias teises. Paviršutiniškai tai nekaltas reikalavimas, bet faktinai tai yra reikalavimas, kad nacinis Wehrmachtas gautų lygias teises kaip jankių, francūzų ir britų karinės jėgos. Ir net su tuo reikalavimu sutiko visi dešinieji socialdemokratai.

Antrasis internacionalas tokiu būdu atgijo su nacional-šovinistiniu maršu, su social-oportunizmu, kaip ištikimas Washingtono politikos ir Wall streeto nurodymų vykdytojas. Patetiška ir tragiška, kad internacionallas, kuris tam tikroje prasme dar naudojasi senomis tradicijomis ir susikūrusia aplink tas tradicijas atmosfera, faktinai yra tik priedas prie "Amerikos Balso", tik pridėklas prie valstybės departamento politikos. Nestebėtina, kad linksmiausi

iš kongreso grįžta dešiniausi britų darbiečiai, o kai kurie Belgijos ir kitų kraštų delegatai grįžta giliai nusivylę, nors nedrįso balsuoti prieš savo vadų nurodymus. Popiežius Vėl Prakalbėjo Prieš "Neribuotą Kapitalą" Dabartinis Popiežius gali būti apkaltintas bent kuom, bet negalima pasakyti, kad jis yra visai atsilikęs nuo laikų. Kaip tik atvirkščiai, kaip buvęs Vatikano diplomatas ir geras politikas jis yra gan gudrus vairuotojas, kuris žino, kad visai ignoruoti laiko problemas negalima.

Jo "Dvasiškoji Aukštenybė" puikiai žino, kad pasaulio masėse vis auga nepasitenkinimas kapitalizmu. Jis žino, kad bent pusė žmonių jau žengia link socializmo. Jis žino, kad kitoje pusėje nepasitenkinusių skaičius irgi auga. Jis žino, kad ginti atvirai kapitalizmą yra bergždžias dalykas. Tad jis naudoja gudrią diplomatiją: jis laiks nuo laiko kapitalizmą smerkia. Ne bet kokį kapitalizmą, žinoma, bet "apribotą" kapitalizmą. Girdi, kapitalizmas gali būti ir geras, bet jį reikia bent kiek apriboti...

Neseniai Švento Petro atstovas šioje planetoje (Popiežius, tai yra) pasakė prakalbą katalikiškų "valstiečių" vadų (iš 20 šalių) suvažiavime Romoje. Didelę dalį delegatų sudarė kunigai. Kita dalis susidėjo iš božučių, dvarininkų ir reakcinių politikų. Tikro valstiečio ten su žiburium nebūtume radę. Popiežius jiems sakė, kad šiaip kapitalizmas neblogas dalykas, bet jį reikia bent kiek pažaboti. Tas, dėkui Dievui, jau daroma, jis sakė. Kaip? Nagi kalbama apie pagalbą atsilikusioms šalims (Trumano "ketvirtas punktas") ir Italijoje "jau kalbama" apie žemės reformą.

Anot Popiežiaus, tų kalbų užtenka! O, daug, daug daugiau reikės, kad bent bandyti atlaikyti kapitalizmą. Reikės tiek daug, kad paties kapitalizmo neliks... A. Miškūnas.

PAREIŠKIMAS "V." SKAITYTOJAMS IR VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS

(Pradžia 1-me pusl.)

negrų puolimu nieko gero negalima atsiekti" (Liepos 3 dieną), nors paskiaus tas laikraštis prirašė visokių nesąmonių, iš esmės teisindamas užpuolikus.

Jeigu taip, jeigu tie laikraščiai nepritaria rasistiniam chuliganizmui, tai reikia visiems bendrai nusistatyti prieš pogromus ir ginti tradicines Amerikos laisves.

Visai nedaug bereikėjo, kad tos riaušės būtų pasiekusios linčo laipsnį. Visiškai suprantama, kad dėl to gengerizmo, pasireiškusio tokiose biaurose formose, susirūpino ir plačioji Chicagos visuomenė, ir darbo unijos ir negrai ir prie mero Kennelly susidaręs komitetas žmonių santykiams gerinti.

Čia eina kalba ne tik apie Jonikus ir "Vilnį", bet apie gerą vardą pačios Chicagos. Tokių žiaurių reiškinį ir pirmiau yra buvę. Jų atsikartojimą gali sulaukyti tik visų demokratiniai nusistatę žmonių talka, tik miesto pareigūnų ir policijos stiprus nusitarimas slopinti rasines riaušes.

Šauksmai apie "komunizmą" šiame atsitikime yra demagogiškai išpūstas muilo burbulas. Tais šauksmais norima pridengti linčiskas siaubas. Tais šauksmais norima nuslopinti taikos sąjūdį.

Į ką pavirs gyvenimas, jeigu dėl skirtumų politinėse pažiūrose viena žmonių grupė pradės terorizuoti kitaip manančių žmonių grupes? Konstitucija ir Teisių Bilius visiems teikia lygias teises.

"Vilnis", kaip jau atkartotina buvo pareikšta, yra nepriklausomas laikraštis, ginąs darbo žmonių reikalus. "Vilnį" leidžia bendrovė, susidedanti iš daugiau kaip pusantro tūkstančio žmonių. Mes stovime Konstitucijos ir demokratijos pagrindu. Mes stojame už darnų visų tautybių sugyvenimą. Mes smerkiame rasinę neapykantą. Ir tuomi mes didžiūojamės.

Tos grupės, kurios vartoja teroristines priemones prieš "Vilnį" ir jos redaktorius, yra antiamerikoniškas gaivalas, yra demokratijos priešai.

"Vilnis" ir praityje daug nukentėjo nuo panašių smurtiškų atakų. Bet mes jų neišsigandom ir ryžtingai tęsem savo demokratinį, progresyvių darbą.

Atsimentat kaip tūli dipukai, vietos reaktionierių sukurstyti, mėgino pulti mūsų susirinkimus. Bent dalis jų jau atsipeikėjo. Idėja, kaip teisingai pasakė "Draugas", negalima ištaškyti fizine jėga. Taip yra ir taip bus.

Mes tikimės, kad ne tik mūsų draugai, bet ir visi kiti geros valios lietuviai, kurie brangina laisvę ne tik sau, bet ir visiems kitiems, be rasinių ir tautinių skirtumų, be skirtumų politinėse pažiūrose, nuoširdžiai parems "Vilnį", kaip jie visuomet ją rėmė.

Nuostolius mes išlyginsim bendra talka. Savo idėjiniam darbe mes nesuvsyruosime, nors išmėginimai būtų dar didesni.

Kai viskas bus išaiškinta, kai melai ir insinuacijos bus išsklaidyti, teisybę pamatys net ir tie žmonės, kurie buvo suklaidinti.

"Vilnius" Personalas.

Argentinos Lietuvis Laiškas "Vilniai"

Gerbiami Draugai Vilniečiai:

Sveikinu aš jus visus ir linkiu daug laimės jūsų darbuotėj sunkiam spaudos darbe, ypač šiais laikais. Vakar gavau laišką nuo draugų iš Buenos Aires, jie klausia ar aš gaunu normaliai "Vilnį". Aš gaunu "Vilnį" normaliai. Seniau gavau pakietus po 6 numerius. O dabar pradėjau gauti po vieną taip, kaip juos išsiunčiate, bet tik tai už 40 ar 60 dienų. Gaunu ją tik aš vienas. Gyvenu Patagonijoje, du tūkstančiai kilometrų nuo Buenos Aires. Taipgi gaunu iš Kanados dalykas, bet jį reikia bent kiek pažaboti. Tas, dėkui Dievui, jau daroma, jis sakė. Kaip? Nagi kalbama apie pagalbą atsilikusioms šalims (Trumano "ketvirtas punktas") ir Italijoje "jau kalbama" apie žemės reformą.

Neseniai Švento Petro atstovas šioje planetoje (Popiežius, tai yra) pasakė prakalbą katalikiškų "valstiečių" vadų (iš 20 šalių) suvažiavime Romoje. Didelę dalį delegatų sudarė kunigai. Kita dalis susidėjo iš božučių, dvarininkų ir reakcinių politikų. Tikro valstiečio ten su žiburium nebūtume radę. Popiežius jiems sakė, kad šiaip kapitalizmas neblogas dalykas, bet jį reikia bent kiek pažaboti. Tas, dėkui Dievui, jau daroma, jis sakė. Kaip? Nagi kalbama apie pagalbą atsilikusioms šalims (Trumano "ketvirtas punktas") ir Italijoje "jau kalbama" apie žemės reformą.

Anot Popiežiaus, tų kalbų užtenka! O, daug, daug daugiau reikės, kad bent bandyti atlaikyti kapitalizmą. Reikės tiek daug, kad paties kapitalizmo neliks... A. Miškūnas.

Balsas", vieninteliai pažangūs laikraščiai, kurie čia mus aplanko. Kadangi tik aš juos gaunu, tai ir kiti tautiečiai prašo, kad duočiau jiems paskaityti, tai taip aš ir darau.

Angliško skyrus tamsos man nesiųskite. Nemoku angliškai skaityti. Geriau jį padovanokite kitiems, kas moka angliškai. O gal turite ispanų kalba ko nors, tai labai norėtume gauti.

Apie mūsų gyvenimą tamstos žino, nes kai kada parašote "Vilnyje" labai teisingai. Argentinoje gyvenu jau 25 metai. Seniau mes skaitėme "Vilnį", "Laisvę" ir kitus laikraščius. Turėjome kuopą Literatūros Draugijos. Net aš pats esu gavęs knygu: Seno Vinco Raštus, Upton Sinklair Aliejų ir kitokių.

Dabar mes per "Vilnį" daug ko sužinome, kaip einasi jūsų šalyje, kaip su drg. Andriulių kaip dipukai puola jus ir viską, ką tik "Vilnis" parašo.

Ačiū jums, draugai vilniečiai. Vincas Baltuška.

Lietuvis Dantistas
Dr. James Tyson
14665 Forrer Ave.
Detroit, Mich.

Telephone:
VERMONT 6-0702

Dr. M. D. Palevich
Gdytojas ir Chirurgas
VALANDOS:
2-4 ir 6-9 vakaro
Sekmadieniais nuo 9 iki 12 ryto
8733 JOS. CAMPAU
Tel. Trinity 2-1638

IS LIETUVOS
I BRAZILIJĄ

Valdžios Lėšomis

DARBAS KAVOS
PLANTACIOSE

S. J. JOKUBKA

(Taša)

Arti sandėlių miesto gatvės taipgi ne-
žavėjo. Buvo siauros, vietomis su išru-
siu grindiniu, duobėtos. Namai mūriniai,
bet seni ir aprūnėję. Mieste kursuojanti
tramvajai irgi buvo seni ir sukrype, kaip
Kauno konkės, tik ne arkliais traukiami,
kaip anos, o elektros jėga varomi. Kiek
toliau nuo sandėlių buvo biznio centras.
Čia gatvės irgi senoviškos ir kreivos, nei
kiek neeresnės, kaip palei sandėlius. Mie-
sto biznio centre krautuvų vitrinose pre-
kių buvo labai skypiai išstatyta. Nespini-
dėjo, kaip esti kituose miestuose. Dau-
giausia čia buvo maisto produktų krautu-
vių ir daugybė daržovių ir vaisių krautu-
vėlių. Prie didesnių namų centre matėsi
keletas pasaulinių bankų iškabų, keletas
daktarų iškabų ir kitokių, užrašytų por-
tugalų kalba.

Už biznio centrą Santo miestas buvo ki-
tokis. Ten gyveno pasiturinti miesto gy-
ventojai. Namai ten buvo nepaprastai
gražūs, su marmuriniais laiptukais, bal-
tais kaip sniegas. Gražiose namų teraso-
se žaliavo ir žydėjo vazose pasodintos gy-
vos gėlės. Veik visi namai buvo aptverti
geležinėmis ant cementinių stulpelių tv-
rikėmis. Paliai namus žaliavo lygios pie-
velės stropiai apkarpos ir prižiūrimos.
Nekurie namai skendo medžių parkuose.
Gatvės čia taipgi buvo tiesios ir plačios,
prisodintos aukštų palmų ir išgrįstos ket-
virtotų akmenų grindiniu ir išlygintos
plonu esfaltu.

Svara čia buvo nepaprasta. Nesimatė
jokios šiukšlės nei cigareto nuorukos.
Gatvės grindinis ir cementiniai šaligatvai
blizgėjo ir buvo plaujami kiekvieną ryt-
metį miesto valdybos iškaščiais.

Čia buvo tyku ir labai jauku gyventi.
Kur ne-kur gatve ar šaligatviu smėkste-
rėjanti žmonės, matyt iš visko, buvo tur-
tingi padarai. Bet jų matėsi labai mažai.
Lindėjo jie sulindę savo paociukuose, ar
buvo išvažiavę jūron paskraidyti motori-
nėmis valtimis.

Dar toliau buvo Atlantas ir visu krantu
palei miestą tęsėsi be galo maudynių smė-
lynai plaujami Atlanto bangų. Pliažai
buvo pilni pusuogių žmonių, lėbaujančių
ir nieko neveikiančių. Palei pliažus ir
smėlynus tiesėsi kaž kur tolyn plati gat-
vė išlieta esfaltu ir pilna kursuojančių
blizgančių automobilių ir busų. Visur čia
judėjo dykinėjančių žmonių. O ypatingai
jų buvo daug prieš pliažus dideliuose ke-
liolikos aukštų hoteliuose, moderniškuose
ir tik ponams skirtuose.

Vienas čia buvo iš jų, Atlantic Hotel,
garsiausias visoj Brazilijoje. Jis žinomas
ir visam pasaulyje turčių klasei. Atlan-
tic Hotel įrengimai buvo lygūs moderniš-
kųjų Paryžiaus, Londono ir New Yorko
hotelų. Jame buvo ir pagarsėjęs kazino
savo raketėmis, kortomis ir kitokiais azar-
tinių lošimų instrumentais. Popieriniai
pinigai čia buvo svarbūs, kaip sienas,
o sidabriniai ir auksiniai pinigų voliojosi
krūvos.

Iš visko aiškiai galima buvo matyti, kad
Brazilijoje nepaprastai didelis skirtumas
tarp turtingų ir biednų žmonių. Vieni
skendo didžiausiam pertekliuje, kitį di-
džiausiam varge.

Šiaip Santo miestas nedidelis. Turi gal
apie šimtą tūkstančių gyventojų, bet jis
įvairus ir pagarsėjęs Brazilijoje. Santo
yra didžiausia pasaulyje kavos birža ir
didžiausias Brazilijos uostas. Per Santo
uostą veikia visa Brazilijos kava išvežama
pasaulin ir veikia visos prekės įvežamos iš
pasaulio Brazilijon.

Industrijos mieste veik nėra. Yra ke-
letas dirbtuvių, jei jos galima vadinti
dirbtuvėmis. Miesto proletariato didžiū-
nį sudaro uosto darbininkai ir keli šimtai
statybininkų.

Iš Santo miesto iki Sao Paulo miesto yra
tik apie aštuonias dešimtis kilometrų ge-
ležinkeliu. Trumpa kelionė, bet gana įdo.

mi, kokios sunku užtikti pasaulyje. Šio
trumpo geležinkelio tobulumas, gal lygus
ir Šveicarijos kalnyuose geležinkelių to-
bulumui. Geležinkeliu važiuodamas ne
tik gali pasigrožėti Brazilijos gamtos gro-
žybėmis, bet ir geležinkelių inžinierių
tiksliu apskaičiavimu ir sumanumu.

Kad nuvažiuoti iš Santo į Sao Paulo
miestą, reikia važiuoti ankšta kalnuota
briauna ant centralinės Brazilijos plokš-
tumos, ant kurios randasi turtingiausias
Brazilijos sritis ir guli ben kelios valstij-
jos. Iš Santo iki kalnuotos briaunos tik
keli kilometrai geležinkelio, kuris eina
aukštu pylimu per plačias balas amžinai
apsemtas parudavusių ir vietoje stovin-
čiu vandeniu. Tose balose prižėlę krūm-
kšnių, vandeninių ajerų, bet daugiausia
prisodintos bananų sodriais kelmiais. Sa-
koma, kad tose balose geriausias ir di-
džiausias bananų plantacijos. Drugiu čia
žmonės serga irgi labiausia, kaip bet kur
Sao Paulo ir Santo apylinkėse.

Privažiuojus prie kalnuotos briaunos,
traukinio garvežys atsipalaiduoja nuo va-
gonų ir grįžta atgal į Santo miestą su nu-
leistu nuo plokštumos traukiniu. Gi at-
vežtojo traukinio vagonus po vieną, po
du, ar po tris, prikabina prie plieninių sto-
rų lynų ir pradeda traukti aukštyn kal-
nuota briauna. Kuomet pastarusius va-
gonus traukia aukštyn, tai gretima gele-
žinkelio linija nuo plokštumos, tokio pat
svorio vagonus leidžia žemyn. Tokis va-
gonų traukimas aukštyn ir leidimas že-
myn, čia tęsiasi per dvidešimt keturias
paros valandas, per apskritus metus, šven-
tadieniais ir šokiadieniais, be perstojo.

Šis geležinkelis yra vienintelis, kuris
Santo miestą sujungia su turtingomis ka-
va, apelsiniais, kukuruzais ir kituom Cen-
tralinės Brazilijos valstijomis. Veik visa
Brazilijos kava eksportuojama užsienin
šiuo geležinkeliu turi būti atvežta į Santo
uostą iš Sao Paulo miesto. Į Sao Paulo
miestą subėga iš plačios Brazilijos bent
kelios geležinkelių linijos, bet nei viena jų
nepasiekia Santo miesto. Žaliavos ir ko-
lonialiniai produktai atvežti į Sao Paulą ek-
sportui, turi būti perkrauti į šio trumpo
geležinkelio vagonus ir nuleisti į Santo.
Per Santo uostą importuojamos prekės ir
Braziliją irgi tik šiuo trumpu geležinke-
liu gali pasiekti plačiąją Braziliją per Sao
Paulo. Tai yra savos rūšies gysla, kuria
cirkuliuoja Brazilijos importas ir ekspor-
tas.

Geležinkelį valdo Anglijos bankieriai,
kuriems, nors ir trumpas, bet pelno duoda
kur kas daugiau, negu kelių šimtų kilome-
trų ilgumo geležinkelis nutiestas į Brazili-
jos gilumą. Jie ima už krovos pervežimą,
kiek jiems patinka. Ir labai dažnai Brazi-
lijos eksporto ir importo prekių kainų ly-
gis priklauso nuo Anglijos bankierių ma-
lonės.

Kol užtraukia ta briauna vagonus, rei-
kia perlįsti bent keliolika neilgų tunelių ir
pervažiuoti nuo kalno į kalną ištiestais ge-
ležiniais tiltais per kelias gilias tarpukal-
nes. Kai pasižiūri iš vagono nuo tų tiltų
žemyn, tai vos gali įžiūrėti žemai besiga-
nančias galvijų bandas ir krutanti žmogų.
Išrodo, tarytum randiesi padangėje.

Palei geležinkelį iškastuose rūsiose pil-
na galingų garinių mašinų, kurios suka di-
deles špules apvyniotas plieninėmis virvė-
mis vagonų traukimui ir nuleidimui. Vi-
sur palei geležinkelį dvokija geležimi, alie-
jais ir anglies dūmais besiveržiančiais iš
tų garinių mašinų. Jautiesi žmogus, ta-
rytum randiesi didelių fabriku srityje. Gy-
ventojų palei geležinkelį veikia nėra. Tik
kur-kekur ant kainų kriaušių pakarti me-
diniai namukai, dailiai numaliovoti, tai
geležinkelių budėtojų, mechanikų, maši-
nistų ir šiaip specialistų negalinčių atsi-
traukti nuo tarnybos butai.

(Bus daugiau)

DETROITO ŽINIOS

DALYVAUKIME SPAUDOS PIKNIKE

Liepos 22 dieną detroitie-
čių Lietuvių Draugijų Sary-
šis rengia šaunų Spaudos
Pikniką Beechnut Grove
Parke. Tai tradicinis pikni-
kas, kokie esti rengiami
kiekvienais metais Detroito
spaudos parėnimui. Kaip
kitais metais, taip ir šiemet
tikimasi, kad piknikas pa-
vyks visakeriopai. Pernai
mūsų piknikavo žmonės, ku-
rie save drįsta vadintis lie-
tuviais, o mes juos vadinam
dūpukais. Bet šiemet jie,
matyt, tylės, nes pernai ga-
vo gerą pamoką ir ko tik ne-
nusiisuko sprandus.

Šiemet Spaudos Piknike
tikimės turėti daug svečių
ir iš toliau. Rodos, atva-
žiuos grandrapidiečių ne-
mažas būrys, o iš Chicago
tai tikrai bus kas nors. Jei
Chicagoje nebūtų buvęs pa-
starasis užpuolimas ant
mūsų "Vilnies" įstaigos, tai
tikrai būtų buvęs pilnas bu-
sų žmonių. Dabar žada at-
važiuoti chicagiečiai auto-
mobiliais. Jie daug mums
papasakos kaip puolė fašis-
tuojančios gaujos Jonikų
namus ir "Vilnies" įstaigą.
Būkite piknike, užgirsite ką
chicagiečiai papasakos.

Taipgi neužmirškime, kad
Spaudos Piknike bus išda-
linta gana daug dovanų už
įžangos tikičius. Daug tiki-
-

ty yra dar neišplatintų, pa-
sistengkime, kad išplatintu-
me visus, nes tas sudaro
gražaus pelno. O visas pel-
nas bus skiriamas mūsų
spaudos palaikymui, kuri
šiuo metu reikia remti dar
su didesnių duosnumu, kaip
bile kada reikėjo. Kiekvieno
atsilankymas į pikniką taip-
gi didelė parama mūsų
spaudai. Nepasilikime nei
vienas namuose tūnoti lie-
pos 22 dieną, važiuokime į
Beechnut Grove.

Nuvažiudami į pikniką
ne tik paremsime mūsų
spaudą, bet kartu turėsime
ir gerus laikus. Bus puikių
progų pasilinksminimui,
skanių užkandžių ir šokiams
gros puiki orkestra. Užti-
kriname, kaip senimui, taip
ir jaunimui nereikės liūdėti
ar nuobodžiauti nuvažiuavus
į mūsų Spaudos Pikniką.

Įsitėmykite liepos 22 die-
nį, sekmadienį, Beechnut
Grove Parke, Middlebelt
Rd., Inkster, Mich. Nepa-
mirškite įsigyti tikičius, nes
galit laimėti dovanų nuo \$5
iki \$35.

Detroitietis.

SEOULAS. — Karo ko-
respondentams bus leista at-
silankyt Kaesonge, kur vyk-
sta derybos dėl paliaubų.

Moterų Išvažiavimas

Moterų Pažangos Klubas
šį šeštadienį, liepos 14 dieną,
rengia išvažiavimą į Rouge
Park, tuoj po pietų. Vieta
jums visoms ir visiems ge-
rai žinoma, prie maudynių.
Susitiksimė visi minėtoje vie-
toje ir nusitarsimė kur pato-
giau bus apsistoti.

Šiam išvažiavime prašom
visus dalyvauti. Draugės,

pasimkite užkandžių. Šis
išvažiavimas bus skirtas ge-
nis, negu buvę kiti. Daly-
vaukite ne tik moterys, bet
vyrai atvažiuokite, nes ne-
apsivilsite.

Klubo Valdyba.

SPRINGFIELD. — Ligo-
ninėse, kur sutalpinti proto
ligom serganti pacientai,
trūksta mėsos. Rezerve liko
tik beverčiai mėsgaliai.

KVIETKININKAS F. Lozniskar

Mes išpildom gėlių užsakymus tele-
grama visur Jungtinėse Valstijose.

Kvietkos Visokiems Reikalams
-Parenduojam Palmas-

3276 Michigan Avenue

Tel. Lafayette 1985

DETROITO DARBININKŲ Kooperatyvo Valgykla - Restaurant

Pirmas Skyrius 2934 Yemans St., Hamtramck, Mich.

Atdara nuo 5 val. ryto iki 11 val. vakaro.

Antras Skyrius: 9238 Jos. Campau, Hamtramck, Mich.

Atdaras dieną ir naktį

MUSŲ QBALSIŠ: SVIEŽIAS IR SVEIKAS MAISTAS

Dėl gero ir skanaus maisto sustokite čionais.

Suorganizuotas ne pelnui, o plėtimui kooperatyvo judėjimo.

LIEUVIŠKA ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ WALK-MORE SHOE STORE

Pasirinkimas Visai Šeimynai—
Florsheim ir Overglobe Rūšys

OVERGLOBE ČEVERYKŲ

Moterims Pasipuošimui

Čeverykai

5432 W. Vernor Highway

Detroit, Mich.

DETROITE

Spaudos Piknikas

Sekmadienį

Liepos-July 22 d.

BEECHNUT GROVE PARK

MIDDLEBELT RD., INKSTER, MICH.

Rengia Detroito Lietuvių Draugijų Saryšis

Prie įžangos tikičių bus išduota 13 dovanų

Pirma dovana \$35 - pinigais

Antra dovana - \$25

Trečia dovana - \$20

Ketvirta dovana - \$15

Penkta dovana - \$10

Šešta dovana - \$10

Septynios dovanos po 5 dol.

Tai kaip matote bus daug vertingų dovanų išduota piknike prie įžangos tikičių. Tad įsigykite ti-
kietus iš anksto. Tikičius gali gauti pas draugijų narius ir pas "Vilnies" skaitytojus.

Draugijų komitetas visus ir visas užkviečiame dalyvauti Liepos 22 dieną, Beechnut Grove Park.

ŠAUNI ORKESTRA ŠOKIAMS

VERBUOTOJŲ PINKLĖSE

1947 metais kartu su daugeliu lietuvių, angliškųjų agentų suviliotas, iš Greveno DP stovyklos nuvykau į Angliją. Prieš išvykstant darbams į Angliją mes visi pasirašėme sutartį darbui tekstilės fabrikuose. Mums žadėjo gerą atlyginimą, normalias darbo ir gyvenimo sąlygas. Tačiau nieko panašaus neradome. Jau pirma darbo diena mane pritrenkė. Aš patekau į "Curtals" tekstilės fabriką, sieros rūgšties pagalba gaminanti dirbtinį šilką. Čechuose dirbo žmonės apsiraišiusieji skarmalais. Darbas šiame fabrike pavojingas, nes chemikalai, patekę ant rūbų, išdegindavo žaizdas iki pat kaulų. O tai atsitikdavo dažnai, nes darbo apsauga ypačingai bloga. Per pirmąsias

dvi savaites aš suspėjau susižaloti visus pirštus. Jie pūliavo, bet dirbti vistiek reikėjo. Sieros rūgšties skiediniu teko nusiplikinti rankas, kojas, veidą. Vienam darbininkui lietuviui, kurio pavardės nebeatsimenu, avarijos metu mašina nutraukė abi rankas.

Gyventi teko stovykloje, nes už kambarį reikia atiduoti didelę uždarbio dalį. Norint šiek tiek daugiau užsidirbti, tenka pavargti po 12-14 valandų per dieną, ir tai pajamos nepavydėtinos. Kapitalistas kiekviena proga stengiasi nusukti kuo daugiau šilingų. Štai fabrike, kuriame aš dirbau, mašinos buvo senos, išklibusios. Susidėvėjusias mašinas fabriko savininkas atkurdavo, kaip mums vėliau paaiškėjo,

darbo užmokesčio sąskaita. Jis tai sumaniai atlikdavo. Nemokėjo pilno atlyginimo, kuris darbininkui priklausė. Apie skurdų gyvenimą Anglijoje galima būtų daug pasakoti. Čia tik maža dalelė to vargo ir skurdo, kurį aš pats patyriau Anglijoje. Čia žemos gyvenimo sąlygos sudarytos darbininkams, o jų sąskaita gyvenantieji kapitalistai didina savo turtus. Gyvendamas Anglijoje, aš mačiau, kaip vieni tinsta nuo alkio, o kiti tunka nuo prabangos. Tokia Anglijos "demokratija" ir "laisvė." Anglijoje nuolat smunka pragyvenimo lygis, kyla kainos plataus vartojimo prekėms. Štai ginklavimosi varžybos, kurias leiboristinė vyriausybė vykdo, veda į dar blogesnę Anglijos darbininkų materialinę padėtį. Neseniai Anglijos mitybos

ministerija pranešė, kad nuo gegužės mėnesio 20 dienos sviesto, valgomųjų riebalų ir liardo kainos bus padidintos 25%. Anglijos prekybos ministerijos pranešimu, nuo balandžio 23 dienos pakeltos kainos šimtams rūšių standartinių vyriškų, moteriškų ir vaikiškų rūbų, o taip pat trikotažo dirbiniams ir medžiagoms. Žinoma, kad šios kainos pakeltos įmonių savininkams reikalaujant. Anglijos darbo žmonės dar labiau skursta amerikiečių "pagalbos" dėka. Kaip dažnai sako Anglijos darbininkai, Anglija tapo 49 Amerikos šteitu.

Varomos priešiškos propagandos apie Tarybų Lietuvą įbaugintas, aš ilgai negrįžau į Tėvynę. Tačiau taip kentėti pritrūko jėgų. Ir vieną kartą, gavęs atsakymą į pasiųstą laišką iš savo

motinos, nuvažiavau į Londoną pas Tarybų Sąjungos konsulą. Čia gavau vizą, nemokamą laivakortę ir vieną gražią dieną atvykau į namus. Tėvynėje man atsivėrė naujas gyvenimas. Aš, buvęs paprastas darbininkas, įsigijau kinomechaniko specialybę. Kaune aš baigiau kinomechaniko kursus. Šiuo metu dirbu kinoteatro mechaniku, už kurį gaunu atlyginimą ne kaip "mokinio" Anglijoje, bet pilną atlyginimą, kaip ir visi tarybiniai žmonės. Tarybų Lietuvoje amžiams panaikinta darbo žmonių eksploatacija.

Aš esu be galo patenkintas grįžęs į Tėvynę, kurioje verda taikus kūrybinis darbas.

Algirdas Gudaitis.

Nekokis Klerikalų Tavoras-Romanai

Klerikalinio nusistatymo rašė pabūgę naujos tvarkos Lietuvoje, kuri vėliau įsikūrė, kuodus pasmailinę bėgo iš Lietuvos į Vokietiją ir čia turėdami labai daug laiko, rankoves pasiraityję rašė visokių "romanus". Ir jų visi tie "romanai", beveik padirbti ant vieno kurpalo.

Juos skaitydamas nieko daugiau negali rasti, kaip tik dejonės; kaip "daug jie vargo kentėjo"; kaip ką matė ir kur kas atsitiko. Kodžių jų "romanai" buvo prirašyti ir prikrauti taja pačia medžiaga, kur kasdien žmonės skaitydami klerikalų laikraščiųose ir jų žurnaluose matė ir girdėjo kartų, kartkartėmis.

Apart kitų pabėgėlių — rašytojų, būdamas Vokietijoje, V. Romanas buvo parašęs romaną — "Kryžiai". Dabar parašė kitą ir pardavė "Draugo" klubo knygynui užvardytu — "Dulkės Raudonam Saulėleidy". Turinys jo sukasi apie naujos tvarkos vykdytojus daro savotiškus išvedžiojimus kaip jam patinka.

Skaitydamas tokį "romaną", jokio dvasinio pasitenkinimo negali gauti.

Patys dipukai išreiškia tokią nuomonę apie vadinaimą "romana" — Dulkės Raudonam Saulėleidy. Jis esą daug silpnėjęs ir prastesnio stiliaus už pirmesnį — Kryžiai.

Tokių "romanus" skaitydamas, turi nuobodžiauti ir jokių naudų iš skaitymo negauni ir neturi. Be to, kad ir pats "Draugas" savo klubo knygų leidėjas aimanuoja, kad mažai atsiranda tokių, kur tokius "romanus" su noru pirktų ir skaitytų.

"Draugas" rašo ir ragina, kad tų dipukų rašytus "ro-

manus" platintų ir pirktų. Pagalios net ir bara savo pasekėjus už nenorėjimą įsigyti tų "romanų".

Matomai, nekokis tavoras — prekė, kad ir jų pačių plunksnų žmonės nenori skaityti tas jų iškeptas knygas.

"Vilnius" Skait.

Miss Evelyn Gamberl, 30, 5713 Woodst., siuvėja, rasta sekmadienį pasikorius atike savo namuose. Policija sakė, kad jos sesuo Mrs. Lillian Bolster, 33, rasta pasikorius birželio 1 d.

Morta Petrauskienė (Pikšeliutė) mirė liepos 7 d. Gimusi Kėdainių apskr. Liko sesuo Amilija Satkauskienė. Palaidotas: liepos 11 d. šv. Kazimiero kapinėse.

CLEVELAND, O.

Amerikos Lietuvių Moterų Klubas Rengia

PIKNIKA

Sekmadienį

Liepos-July 15 diena

Vieta žinoma

RUBO UKYJ

Route 422

Prasidės 11 valandą ryte.

Sokiams geri muzikantai. Bus vaišių ir žaislų. Visus kviečiame dalyvauti ir linksmi laiką praleisti. Komisija.

Praleiskite Vakaciją Tinkamai

Daugumas iš mūsų dirbanti išistus metus dirbtuvėse, gaudami savaitę kitą į metus poilsio. Bet ar visi tinkamai pasinaudojame poilsio proga? Ne. Yra tokių, kurie, neturėdami pažįstamų fermerių bei turinčių vasarvietes poilsiam, savo "vakaciją" praleidžia namie arba vaikščiojant gatvėmis dulkėtame mieste.

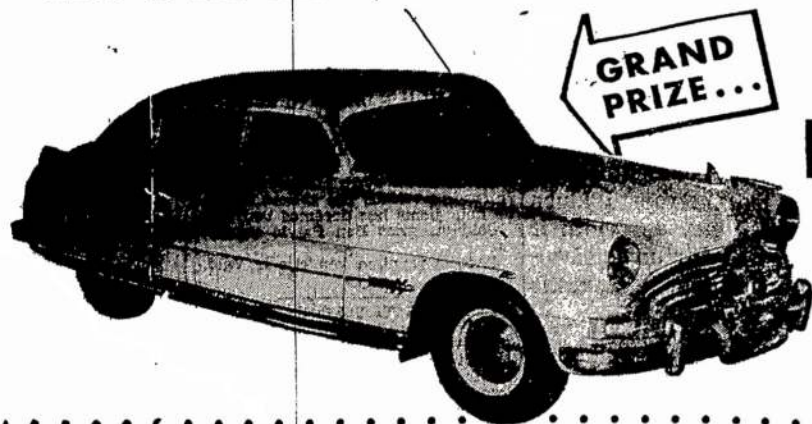
Puikią vietą ir prieinamą kainą galima turėti Bimelander, Wis., prie pat ežero. Galima patiem valgis pasigaminti. Našai pabudavotas "kotižius" visi šeimai taipgi yra ir pavienių kambarių. Kreipkitės pas — JOHN VENCKUS 910 W. 32nd Pl., Chicago 8, Ill.

AMERICAL'S

OPEN MONDAYS and THURSDAYS TO 9 P. M.

Contest is Easy... Fun... Nothing to Buy... and LOOK AT THE LINE-UP OF PRIZES!

GRAND PRIZE...

1951 HUDSON HORNET JETLINER

Delivered Price — Over \$3000.00

(Including Tax)

Includes Radio, Heater, Hydramatic Drive — Fully Equipped

Plus LIFETIME GUARANTEE from Jim Moran — "The Courtesy Man" of Courtesy Motor Sales, Inc.

and 30 MAGNIFICENT RCA VICTOR TELEVISION SETS FREE

(3 A WEEK FOR 10 WEEKS)

Whether you own a television set or not, you are eligible to enter this contest. Simply come to us and get your RCA Victor TV Contest entry blank. Complete rules are on the Entry Blank... we will give any further information you want. But rest assured — this contest is easy and fun. Actually, you can win both an RCA Victor Television Set — and — the 1951 Hudson Hornet Jetliner!

So, Come in AT Once... Get Your Official Entry Blank for the RCA Victor Prize Contest

The RUTLAND... 17-inch television... AM and FM radio... 3-speed record player. \$595.00 value.

The FAIRFIELD... 17-inch television. Built-in phono-jack to plug in "45 rpm" record player. \$389.50 value.

The KENT ENSEMBLE... 17-inch television on matching wood base. Built-in phono-jack to plug in "45 rpm" record player. \$299.95 value.

10 WEEKLY CONTESTS GRAND PRIZE CONTEST CLOSES JULY 28, 1951 Get Your Entry Blank from Us... At Once!

AMERICAL'S HOME APPLIANCES

1708 E. 79th Street

UŽSISAKYK VIETĄ VAKACIJOM

Beverly Pines

SUMMER RESORT

Tel. St. Joseph 3-3301

Stevensville, Mich.

Prie U. S. 12-to Kelio—Box 350

Čia gali gauti kambarius diena, savaitei, mėnesiui. Taipgi kas norės galės pasigaminti sau valgius. Chicagočiams važiuojant į rytus gera vieta sustoti ar rytiečiams važiuojant į Chicago patogi vieta sustoti.

A. ir E. DROBIAL.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

Anthony B. Petkus

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS VISŲ PATOGUMUI

6812 S. Western Ave. Chicago

1410 S. 50th Avenue Cicero

Tel.: Grovehill 6-0142

Telefonas Town Hall 3-2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stoviui

Cicerio Rasistai Puola Negro Namą

Išdaužė Langus Ir Apsėjo Plytgaliais

Antradienio naktį ir trečiadienį rasistų govėda Cicerioje puolė ir šturmo negrų apartamentą, 6139 W. 19th st. Antradienio naktį buvo atvykęs šerifas Babb ir kalbėjo rasistams, apeliuodamas į juos nedaryti ekeksų ir nežeminti Cicerio vardo. Minioje iš 1,000 didžiųjų plojo šerifui, bet organizuota mažuma ujo patį šerifą.

Jam nuvažiavus iš minios pradėta svaidinti plytgaliais ir akmenais į budinką ir išdaužyti langai, kaip iš priešako, taip ir iš užpakalio.

8 policininkai ir 6 deputy šerifai buvo stumdomi govėdos ir jie nieko nedarė. Nei didesnio sudrutinimo nebuvo prisijusta.

Harvey E. Claik Jr., antradienį dienos metu perkraustė rakandus į savo apartamentą, kur birželio 7 ir 8 d. Cicerio policija ne tik neleido perkelti rakandų,

bet dar ji ir jo žmoną apstumdė.

Kai taip Cicerio policija ir miesto valdžia atsineša linkui negro šeimos, tai reikia norėti, kad toji pati policija suvaldytų rasistų govėdą.

Tiesa, yra federalio teismo teisėjo John P. Barnes išduotas draudimas prieš policiją ir miesto valdžią ir perspėti jog turi Clark šeima suteikti apsaugą, kaip ir baltai šeimai, bet iš antradienio ir trečiadienio įvykių, matomai Cicerio ir policija ir miestelio pareigūnai nesimai priemonių rasistams suvaldyti, nes labai gali būti, kad jie patys tebėra dalyviais puolimo negro šeimos.

Clark šeima yra užvedus bylą distrikto federaliam teisme ieškinio šumoje \$200,000 iš Cicerio miesto, kur apkaltinime nurodoma, kad 50 policininkų apsiginklavę pištolietais ir buožėmis sakė Clarko šeimai birželio 7 d. „nešdinkitės iš čionai, jei

jus žinote kas yra jums gerai“.

Skunde nurodoma, kad Clarko šeima protestavo, tai pati policija juos apstumdė ir mušė ir spardė.

Tai štai kokią demokratiją negrai turi Cicerioje arba baltieji d. Jonikai, kurie priglaudė negrus delegatus atvykusius į Amerikos Liaudies Taikos Kongresą Chicagoj.

Piliečių, unijų, bažnyčių protestais ir reikalavimais, tegalima bus priversti policiją ir miestelio valdžią suvaldyti rasistus, kuriuos be abejonės organizuoja fašistai iš „White Circle“, o White Circle, remia didžiulės korporacijos, kurios daugiausiai pasipelno iš šalies ginklavimo, o dar daugiau laike karo.

Cicerietis.

Andriejus Kuzmickas, 3218 Wabansia av. mirė liepos 8 d. Gimęs Mariampolės aps., Veiverių valsš. Liko 4 dukterys ir du sūnūs. Laidojamas liepos 12 d. ryte šv. Kazimiero kapinėse.

Bendokaitis Ligoninėje

LMS Apskrities sekretorius ir ilgametis LKM Choro narys, Bendokaitis, šiandieną atsigulė ligoninė, Evangelical Hospital ant 54th ir Morgan st. Jis nuėjo ligoninėn po rekomendaciją Dr. Šimkaus. Bet Bendokaitis tikisi greitai nugalėti ligą ir vėl grįsti visuomenininku veikian. Kokios lankymo valandos pranešime vėliau.

Linkiu Bendokaitiui kuokubiausiai susveikti ir vėl kartu būti su mumis.

Draugas.

Montvilai Išvyko Detroitan

George ir Marijona Montvilai išvažiavo Detroitan pas savo gimines praleisti atostogas. Išbus ten daugiau kaip dvi savaites laiko.

G. Montvilas žadėjo, pasidaruoti ir šio dienraščio labui. Jis yra didžiausias LDS kuopos pirmininkas o jo žmona fin. sekr. Chicagoj.

Grciausio pasiviešėjimo draugam Montvilam.

L.

Morkūnai Išvyko Į Atostogas

Plačiai žinomi Chicagos lietuvių tarpe d. Morkūnai išvyko poilsui į rytines valstijas. Jie sakė apsisistos kietos anglies apylinkėse, Coaldale, Pa. Toje apylinkėje jie turi nemažai pažystamų ir juos mano visus aplankyti.

Draugė R. Morkūnienė jau išplatino pundeļį (41 tikietų) busiančio „Vilnius“ rudeninio pikniko tikietų ir dar pasiėmė du pundeļius (82 tikietus).

Tenka palinkėti d. Morkūnam linksmausių atostogų su angliakasiais jų draugais Pensylvanijoje.

Svečias Iš Missouri

Pirmadienį „Vilnius“ įtaigoje lankė A. Peters iš Missouri valstijos, kuris čia leidžia atostogas. Jis pamatęs iš laikraščių rasistų puolimus ant d. Jonikų. „Vilnius“ ir sumušimą Leono Pruseikos, atvyko pamatyti savo akimis kokios pasekmės iš chuliganų užpuolimo.

Viską ištyręs ir pamatęs, kad reikalinga „Vilnius“ įtaigai pagalba nuo užpuolikų įteikė paramos \$20.00 ir pasimokėjo prenu m e r a t a n s dar nei nereikėjo.

Svečias sakė sugrįžęs namon papasakos savo draugam ir kaimynam kaip reikalinga kovoti prieš reakcininkus rasistus, kurie tiesiog pasiuto dėl sekmingumo Amerikos Liaudies Taikos Kongreso ir pasireiškusios vienybės tarpe juodos ir baltos rasės žmonių.

Rep.

CICERO ŽINIOS

Našlių — Našliukių Klubas

Našlių ir Našliukių Klubas buvo suorganizuotas 1939 m., Cicerioje. Į klubą priimami nevedę vyrai ir moterys be skirtumo pažvalgų ir įsitikinimų. Mokestis metam \$1.00.

Klubas rengia pikniką, liepos 15 d., J. Leppas darže. Piknike bus duodami bilietai nariam pavieniam našliam ir našlėm, kurie ištrauks laimingą bilietą, tai ta pora turės progą kalbėtis apie apsiavedimą, o vėliau apie vestuves.

Šokiam grieš Ben Peivio orkestras. Visus kviečiame atsilankyti.

Kvieslys.

ŽUVO DU VAIKAI

Du vaikai Howard Jansen, Fox River Grove, užmušti ir jo žmona pavojingai sužeista, kai Mrs. Jansen vairuojamas automobilis, atsimušė cementinē sienon prie kelio Dempster ir Milwaukee, Morton Grove, antradienio naktį.

Mrs. Jansen vyko Chicago dalyvauti laidotuvėse savo dėdės trečiadienį.

Stanislovas Lengvinas, 1-0929 So. Homan av. mirė liepos 8 d. Gimęs Telšių apskr., Garždų miestely. Liko 3 dukterys. Palaidotas liepos 11 d. šv. Kazimiero kapinėse.

HELP WANTED—FEMALE

STENOGRAPHER

Varied duties including some record keeping. Filing. Writing orders. Ability to handle customers inquiries is important.

- Liberal Social Benefits
- Hospitalization
- Life Insurance
- Participation in Profit Sharing.

Apply ENGLEWOOD ELECTRICAL SUPPLY CO. 5801 So. Halsted Street

REIKALINGA MOTERIS

Prizirėti mažą apartamentą ir vaikų. Kambarys su televizijon gyvenimui. Gera mokėtis. Kreipkitės tuojau. Saukite MRS. HOFFMAN, Vincennes 6-4072 (16)

ROOMS FOR RENT

TRIJŲ KAMBARIŲ APARTMENTAS RENDAL. 6112 University Ave. Call for appointment BU. 8-9203.

Paieškojimas

Paieškau Juozo ir Prano Ramonų, paeinančių iš Žvigių kaimo, Šiaulių apskr. Norėčiau susižinoti su jais. Esu jų artimas kaimynas. Ignas Venskunas, 8124 Cabellan, Detroit, Mich.

Pranešimai Iš Kitur

ROCKFORD, ILL. ALDD 29-tos kuopos susirinkimas įvyks 13 dieną liepos, Raskevičiaus svetainėje, 1529 — 9th street. Dalyvaudite visi ir visos, nes turime daugelį dalykų apkalbėti apie rengiamą pikniką. Susirinkimas prasidės 8 val. vakare. Valdyba.

CLEVELAND, OHIO Amerikos Lietuvių Moterų Klubas rengia pikniką liepos 15 d., pas draugus Rubus, jų gražioje ūkėje. Vieta prie U. S. kelio 422 ir pravažiavus 2 ir puse mylios Westfield. Kviečiame visus dalyvauti, nes bus išduota gražių dovanų dalyviams ir patraukti skaniais užkandžiais ir įvairiais gėrimais. Puiki orkestra šokiam. Pradžią 11 val. ryto. Komisija.

SPRINGFIELD, ILL. LLD 7-tos Kuopos Piknikas Literatūros Draugijos 7-tos kuopos piknikas atsihus liepos 15 d., Joe Pakutinsko ūkyje — Route 7, Box 143 B Springfield. Pikniko pradžia 1 val. diena, baigta vėlybam vakare. Gera muzika šokiam. Bus šalto alučio ir skanių užkandžių. Visus Springfieldo ir apylinkės lietuvius kviečiame atsilankyti ir su mumis linksmai laiką praleisti. Atsilankę nesigailėsite. Kom

Vietiniai Pranešimai

CICERO, ILL. NAŠLIŲ ir NAŠLIUKIŲ KLUBAS RENGIA PIKNIKĄ liepos (July) 15 d., Lepos darže, prie Lietuvių Tautiškių Kapinių. Piknike bus duodami tikietai pavieniam našliams ir našlėms dėl kelių porų, pirmam susipažinimui, o vėliau bus galima kalbėtis kaip jiems bus daromos vedvybos. Šokiamis grieš Ben Pavio orkestrą. Kviečia rengimo komisija ir Vald.

LAUDIES TEATRO REIKALE Penktadienio vakare, liepos 13 d., įvyks valdybos ir režisierių posėdis. Reikalinga apkalbėti keli dalykėliai pikniko programa, parengimo programa ir suvaidinimas Blindos, tad visi dalyvaudite šiame susirinkime, Vilnius svetainėje. J. M.

LLD. 19-tos kuopos susirinkimas įvyks sekantį penktadienį, liepos 13, Vilnius svetainėje. Pradžią 8 v. vak. Nariai ir narės, dalyvaudite šiame susirinkime, kam tik laikas leidžia. Būkite laiku. Po susirinkimo turėsite pasivaishinimą. Neuzmirškite. Sekr.

IVAIRUS SKELBIMAI

Elektrikinė Pievai Piaut Mašina

METAM GARANTIJA Kaina \$55.00 Saukite WILLIE GROSSI Nevada 2-3717

Apartments Wanted ATTENTION LANDLORDS, AND ROOMING HOUSE PROPRIETORS We have a select Clientele for your apartments or kitchenettes Prompt Service at NO cost to you. DAVID REALTY CO. 6305 S. HARVARD AVE. Phone Wentworth 6-2900

REAL ESTATE FOR SALE

PARDAVIMUI PARDUOSIU MŪRINIŲ NAMŲ — 17 kambarių "rooming house". Visi pilnai įrengti. Apšildomas garu ir šiltas vanduo. Garadzius dvieju kambariu. Parduosiu nebrangiai. Vietna. Išdirbia per daugelį metų ir biznis geras. Netoli bizniavo centro. Parduodu tik todėl, kad nusipirkau ūki. Del platesnių informacijų kreipkitės — 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Medicinos Doktorai

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO 744 W. 35th Street Telefonas Yards 7-3146 Valandos: 11—12; 2 iki 4; vakaras 7 iki 8 Pirmadieniais tik 2 iki 4.

DR. A. K. BUTKO

LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue Phone GRevehill 6-3111 OFISO VALANDOS: NUO 9 RYTO IKI 9 VAKARO

BUILDING WORK PLASTERING BRICKLAYING REMODELING FIRST CLASS WORK ESTIMATE FREE

John Bedalow and Son Residence: 3735 S. Wallace St. Chicago 9, Ill. Phone Boulevard 8-5225

NAUJA UŽEIGA Bridgeporte

DOROTHY'S LOG CABIN INN 3533 S. Halsted St.

Visokios rūšies alus, degtinė, vynas, taipgi parsiduoda ir bonkėmis Smagi vietelė susijeti draugus ir linksmai laiką praleisti. DOROTHY GIEDRAITIS savininkė. Ji yra nerė Lietuvių Ex-Mainiečių Klubo, Našlių Klubo ir kitų organizacijų. Tel. Virginia 7-8040

IVAIRUS SKELBIMAI

LONELY—150 LADIES' OR GENTS' names, addresses, pictures, description.—\$1. J. P. Brass. POB 1664-V. Chicago 90 Ill.

Kada Pasirengsi Pirkti Paminklą

GRAŽIU ŽEMČIUGU yra simbolis pojučių ir meilės. Asmenybės atžymėjimas dar daugiau padidina joje vertę. Žemčiugas dažnai pasidaro ta neįkainuojama vertė tiems, kurie žino jos giminystę.

Seimos ar asmens paminklas privalo būti skaidrus kaip brangenybė, nes tai yra išdavas brangios giminystės, kuri visuomet savitarpįje inspiruojanti. Štai kodėl reikia pasirinkti atitinkamą paminklą. Stylius, spalva ir granito kokybė bei jo apdirbimas privalo būti stropiai pasitiktas, nes tai bus jūsų šeimos žemčiugas, kuris interpretuos pagrindinį charakterį ir įtaką jūsų vardo šios ir būsimųjų gėntkarčių. Be To Būkite Patriotais Savo Laikraščio Paminklo reikale kreipkitės į "Vilni" ypatingai ar telefonu: Victory 247325

A-B-C-Matic

Your washday with a fingertip touch

...With a fingertip touch you can WASH,

TRIPLE-RINSE AND SPIN-AIRE DRY

We Guarantee to Top Any Trade-In Deal in Town

Completely automatic washing that handles everything—from finest fabrics to grimeiest work clothes and playclothes. Shampoo-washes them spotless-clean... triple-rinses them sweetly fresh... spin-aire-dries them ready for the iron or line or drier. ABC's 42 years of washer engineering gives you the quietest, smoothest, simplest, most enduring mechanism your money can buy. It gives you "Centric" Agitation—the unique washing principle that "shampoos" the clothes. It makes your every washday wish come true at the touch of your fingertip.

Everything's automatic with a now A-B-C-Matic

the only washer that shampoos your clothes

Washing starts like a hand shampoo, with rich, heavy "lather," before main washing action starts. "Centric" agitator pulsates (no whirling or twisting) and gently forces tiny sudsy water jets through every stitch.

NEW gentler, cleaner washing

NEW 3-step rinsing action

MAKES clothes last longer—no strain

QUIET—smooth—no bolting down

EXCLUSIVE spin-aire damp-drying

AUTOMATIC leveler

AUTOMATIC signal light

ONLY \$299⁹⁵ EASY TERMS

ALL PHONES

Nevada 2-4300

DAILY 'TIL 6:00 P.M. MON. & THURS. 'TIL 9:00 P.M.

Use Our Famous Easy Payment Plan

GROSSI BROS. HOME APPLIANCES 3517 W. MADISON ST.